

Jaana Strandman ps

Kirjallinen kysymys monipaikkaisuuden edellytysten vahvistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Monipaikkaisuus on muuttunut pysyväksi osaksi suomalaista työntekeä, asumista ja elämäntapaa. Etätyön lisääntyminen, digitaaliset palvelut ja joustavat asumisratkaisut ovat vahvistaneet kehitystä entisestään. Yhä useampi suomalainen asuu, työskentelee ja käyttää palveluja usealla paikkakunnalla vuoden eri aikoina.

Suomessa on runsaasti alueita, joissa vapaa-ajan asuminen, kausiasuminen ja monipaikkainen arki näkyvät voimakkaasti paikallisessa elinvoimassa. Monipaikkaiset asukkaat käyttävät merkittävästi kuntien ja hyvinvointialueiden palveluja, kuten tieverkkoa, terveystalouksia, pelastuspalveluja, kulttuuri- ja liikuntapalveluja sekä paikallista yritys- ja palvelutarjontaa. Samalla he tuovat alueille ostovoimaa, osaamista ja ympärivuotista elinvoimaa.

Nykyiset kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitusmallit perustuvat kuitenkin pääosin vakituiseen väestöön eivätkä riittävästi huomioi kausi- ja monipaikkaisten asukkaiden todellista palvelujen käyttöä. Tämä aiheuttaa monilla alueilla epätasapainoa palvelujen järjestämisen ja rahoituksen välillä sekä heikentää mahdollisuuksia kehittää palveluja pitkäjänteisesti. Esimerkiksi Etelä-Savossa, joka on saaristoinen maakunta, tulee huomioida alueen ominaispiirteet.

Lisäksi kunnilla on merkittäviä eroja vapaa-ajan asuntojen muuttamisessa vakituiseen asuinkäyttöön. Käytännöt, lupamenettelyt ja tulkinnat vaihtelevat kunnittain, mikä asettaa asukkaat eriarvoiseen asemaan ja vaikeuttaa monipaikkaisuuden kehittämistä sekä pysyvän asumisen mahdollistamista eri puolilla Suomea.

Monipaikkaisuus tarjoaa Suomelle merkittäviä mahdollisuuksia vahvistaa alueiden elinvoimaa, lisätä työn joustavuutta ja tukea alueellista kehitystä. Tämä edellyttää kuitenkin päätöksiä, jotka tunnistavat monipaikkaisuuden vaikutukset ja mahdollisuudet nykyistä paremmin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten huomioidaan monipaikkaisuuden vaikutukset kuntien ja hyvinvointialueiden palvelutarpeisiin,

Kirjallinen kysymys KK 231/2026 vp

mihin toimiin ryhdytään monipaikkaisuuden edellytysten vahvistamiseksi eri puolilla Suomea esimerkiksi digitaalisten palvelujen, etätyömahdollisuuksien ja joustavien asumisratkaisujen osalta ja

miten yhdenmukaistetaan kuntien käytäntöjä vapaa-ajan asuntojen muuttamisessa vakituiseen asuinkäyttöön siten, että kansalaisten yhdenvertaisuus toteutuisi nykyistä paremmin?

Helsingissä 29.5.2026

Jaana Strandman ps